

Wspólną cechą układów opisywanych w dziale "Miniprojekty" jest łatwość ich praktycznej realizacji. Zmontowanie układu nie zabiera zwykle więcej niż dwa, trzy kwadransy, a można go uruchomić w ciągu kilkunastu minut. Układy z „Miniprojektów” mogą być skomplikowane funkcjonalnie, lecz łatwe w montażu i uruchamianiu, gdyż ich złożoność i inteligencja jest zawarta w układach scalonych. Wszystkie układy opisywane w tym dziale są wykonywane i badane w laboratorium AVT. Większość z nich znajduje się w ofercie kitów AVT, w wyodrębnionej serii „Miniprojekty” o numeracji zaczynającej się od 1000.

Yaap - programator ISP dla mikrokontrolerów AVR

Jesper Hansen swoim słynnym odtwarzaczem MP3 - Yamppem - podbił serca milionów elektroników na całym świecie. Nie jest to jego jedyne opracowanie. Drugie z najbardziej znanych - programator ISP mikrokontrolerów AVR „Yaap” przedstawiamy w artykule.

Geniusz tego pomysłu leży w jego prostocie: Jesper nie próbował tworzenia i wdrażania nowych standardów sprzętowych, a zamiast tego stworzył oprogramowanie, dzięki któremu dowolny komputer PC wyposażony w interfejs Centronics i z zainstalowanym systemem Windows może spełniać rolę programatora ISP (In System Programmability, czyli programowane bez konieczności wyjmowania z podstawki) mikrokontrolerów AVR. Program jest prosty w obsłudze, a przy tym bardzo funkcjonalny - oprócz okna służącego do obsługi programatora (rys. 1), program Yaap został wyposażony w programowy terminal (rys. 2), który w wersji dostępnej na płycie CD-EP7/2002B obsługuje tylko port szeregowy, ale autor zapewnia, że wkrótce będzie dostępna także wersja z obsługą portu równoległego.

Program Yaap nie wymaga instalacji - wystarczy skopiować plik yaap.exe do dowolnego katalogu. Do pracy programu jest niezbędny system operacyjny Windows 95/98/Me/NT/2000/XP oraz wcześniej zainstalowany sterownik portu równoległego port95nt, który także publikujemy na płycie CD-EP7/2002B.

Uzupełnieniem programu Yaap, który - jak wspomniano - spełnia rolę „silnika” programatora, jest prosty interfejs pośredniczący pomiędzy portem drukarkowym i programowanym mikrokontrolerem. Schemat elektryczny wersji proponowanej przez Jespera pokazano na rys. 3 - jak widać, atutem tej konstrukcji jest prostota. Ale... program Yaap został

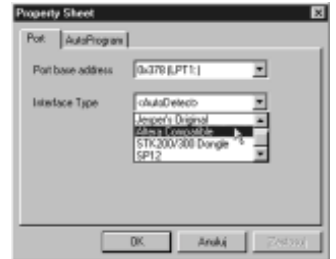
Program Yaap 0.3 umożliwia programowanie ISP następujących typów mikrokontrolerów:
AT90S1200, ATtiny12, ATtiny15, ATtiny22, AT90S2313, AT90S2323, AT90S2333, AT90S2343, AT90S4414, AT90S4433, AT90S4434, AT90S8515, AT90S8535, Atmega103.
Na liście obsługiwanych układów znajdują się także: ATmega161 oraz ATmega163, ale autor programu nie daje gwarancji ich poprawnej obsługi.

konanie specjalnej wersji interfejsu, zgodnie ze schematem pokazanym na rys. 5.
Andrzej Gawryluk, AVT

Artykuł powstał na bazie materiałów udostępnionych przez Jespera Hansena (<http://www.myplace.nu/avr/yaap/index.htm>).

przystosowany do obsługi także innych programatorów ISP, w tym słynnego „dongla” z zestawu STK200, a także interfejsu ISP ByteBlaster dla układów PLD firmy Altera. Szczegółowy opis znajduje się w kolejnym „Miniprojekcie”.

W przypadku zastosowania klasycznego ByteBlastera konieczne jest zastosowanie konwertera kolejności wyprowadzeń jak to pokazano na rys. 4. W przypadku, gdy programator ma być stosowany tylko z mikrokontrolerami AVR warto się pokusić o wy-

Rys. 4

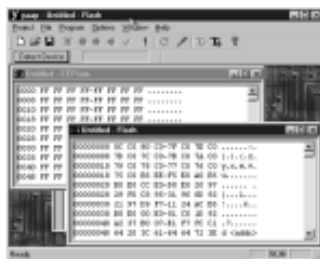
WYKAZ ELEMENTÓW

Yaap Programmer

- Rezystory**
 R1...R5: 100Ω
- Różne**
 Z1: DB25M
 Z2: ZWS10

Zmodyfikowana wersja ByteBlastera

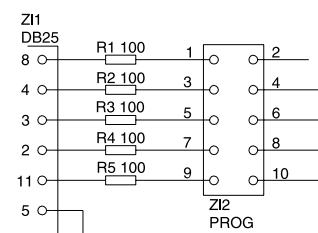
- Rezystory**
 R1...R6: 33Ω
- Kondensatory**
 C1: 100nF
- Półprzewodniki**
 U1: 74HC244
- Różne**
 Z1: DB25M
 Z2: ZWS10

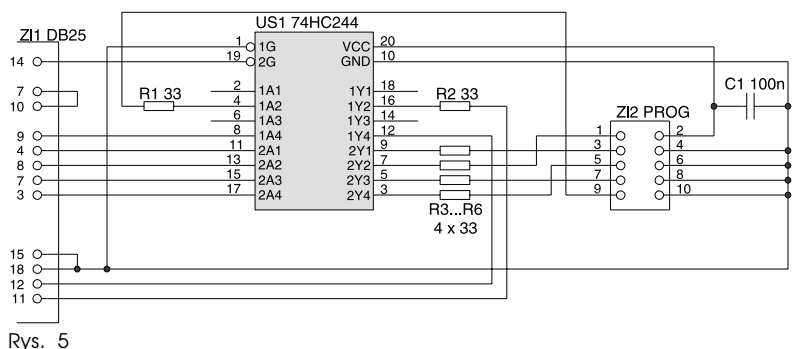
Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 5